

המקור בנים

בס"ד גליון כא' פרשת כי תשא ה'תשע"ט

גליון שבועי להניכי הישיבות בני התורה המקור בנים לאורו של רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א

הדשרתי קרבתי

מאמר בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה

המספר – סכנה וכפרה

פרשת כי תשא מופיעה באמצע סדר הפרשיות שעוסקים במעשה המשכן; מצד אחד עומדות פרשת תרומה ופרשת תצוה – שהם הצייווי על המשכן וכליו ובגדי הכהונה, ומצד שני עומדות פרשת ויקהל ופרשת פקודי – שהם הקיום למעשה, ובאמצע נמצאת פרשת כי תשא.

בפרשה זו נמצא מעשה המא העגל ומדות הרחמים, שמופיע לכאורה שלא כסדר, ונראה כאילו התורה רוצה להעלים אותו בין הפרשיות, בין שני לשלישי בפרשת כי תשא, כדי לשמור על כבודם של ישראל. אמנם קודם לכן יש עוד כמה פרשיות פרטיות, שלא מצאו מקומם בפרשיות האחרות, ונכתבו בפרשה זו, והם: פרשת שקלים, פרשת הכיור, פרשת הקטורת ושמן המזחה – וכפי הנראה שיש בהם עניין מיוחד, שהוצרכו להיכתב בפרשה בפני עצמה.

במאמר זה נתמקד בעניין השקלים, שהיא פרשה חשובה בפני עצמה, וגם נקראת שוב ב'ארבע פרשיות'. פרשה זו גם כן לא נכתבה כסדר כי היא תיקון לחטא העגל ונאמרה לאחריה, ובכל אופן היא מופיעה בתחילת הפרשה והפרשה נקראת על שמה, ויש בפרשה זו יסודות גדולים למהותו של יהודי, קודם החטא ולאחריה, וכפי שיתבאר בעז"ה

התמיהות שבפרשה

א. 'כי תשא את ראש בני ישראל' – מדוע המניין נאמר בלשון 'נשיאת ראש', ולא 'כי תפקוד את בני ישראל'. וכן 'לפקודיהם' – נראה שבא למלאת איזה חסרון (אוה"ח).

ב. 'זנתנו איש כופר נפשו' – בתרומה זו הושוו כל בני ישראל, ולא כמו בנדבת המשכן שנתן כל אחד כפי נדבת לבו, במהות התרומה ובכמותה. וצריך להבין כמה התייחדה תרומה זו.

ג. 'ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם' – מתוך דברי הכתוב נראה שהמספר הוא דבר מסוכן, ולכן צריך ליתן כופר נפש כדי שלא יזיק להם. והתמיהה היא: אם כן לא ימנה אותם, ולא יצטרכו כופר נפש.

ד. 'מחצית השקל' – מדוע דווקא מחצית ולא יותר, ומדוע הושוו העשיר והעני.

ה. אחד משלשה דברים שנתקשה בהם משה, הוא 'מחצית השקל' – עד שהראה לו הקב"ה מטבע של אש. והוא תמוה מאד: נחא המנורה וקידוש החודש, אפשר להבין כמה נתקשה, אבל מה היה הקושי בהכנת עניין המטבע, ומה הועיל לו מטבע של אש.

ביאור הפשט

א. בדברי רש"י מבואר שבכל פעם שהיה איזה חסרון בעם ישראל – לאחר חטא העגל או לאחר מיתת דור המדבר, מנה אותם מחמת חביבות כדי לידע כמה נשאר מהם, וכדי שלא יזיק המניין נתנו כופר נפש.

ב. בדברי האור החיים מבואר שהמניין היה לצורך תיקון על חטא העגל, וזאת מחמת שעל ידי חטא העגל 'נפל ראשם', כי החטא הוא למטה והרוחניות היא למעלה, והיה צורך לתקן את החסרון של החטא, על ידי 'נשיאת ראש', ולכן הוצרך למנותם ודווקא על ידי כופר נפש, שזה יהיה התיקון, וממילא גם יציל אותם מהסכנה.

ג. בדברי האור החיים מבואר, שיש באיסור זה כמה חלקים: א. איסור למנות סתם את ישראל, אפילו על ידי דבר אחר. ב. אף אם יש צורך למנותם, אסור למנותם אחד אחד, אלא על ידי דבר אחר, אבל לא מוכרה להיות כופר נפש, אלא יכול להיות על ידי הרסית. ג. גם אם מנו אותם סתם, אם נתנו כופר נפש – מצייל אותם מן הסכנה.

ד. נאצל דוד המלך – לדברי הרמב"ן, טעה וסבר שאינו מצוה לדורות, ולדברי האור החיים – מנה אותם על ידי הרסית אבל שלא לצורך, וכיון שלא נטל מהם כופר נפש הזיק להם.

ה. הכופר נפש שנתנו היה עבור האדנים. ומבואר בספרים שהיה צורך שיהיו כולם שותפים ממש בעניין המשכן, ולכן בדבר אחד היה נצרך שכולם יתנו בשוה, וזוה עשו האדנים שהם הבסיס שעליו עומד המשכן, והם מכוונים כנגד מזה ברכות שהם יסוד חייו של האדם, כמרומו בפסוק 'מה ה' אלוךך שואל מעמך' – אל תקרי 'מה' אלא מאה.

ביאור הפנימיות

פנימיות העניין מבואר בליקוטי הלכות, בכמה מקומות ואופנים, ולהלן יתבאר העניין על פי המבואר באחד מהמקומות (הלכות ציצית):

מספר – מעלה וחסרון

ה'מספר' יש בו מעלה מצד אחד, ושתי חסרונות מצד שני. המעלה שבו הוא – שמחשיב את הדבר, שהרי 'דבר שבמניין אינו בטל אפילו באלף', כי אין מונים עגבניות או מלפפונים וכדומה, אלא דבר חשוב כמו ביצים, בעלי חיים וכדומה. והחסרון שבו הוא בשתי אופנים: א. המספר 'מגביל' את הדבר, ומעמיד אותו על שווי 'מסוים' ולא יותר. ב. המספר הופך אותו להיות 'חלק' ממשוה ולא 'יחודי'.

כלומר, יש שלשה דרגות: א. דברים פשוטים שאינם חשובים, ואין מעם למנותם, כגון חלקי אבק וכדומה. ב. דברים חשובים, שמחמת חשיבותם מונים אותם, כגון שולחנות ומספלים, פירות חשובים, או בעלי חיים וכדומה. ג. דברים כל כך חשובים, שלא שייך למנותם, כי הם יותר גבוהים מהמספר, כמו אבנים טובות או מלכים, שהמספר מוריד מערכם.

והנה רוב בני אדם, נמצאים בדרגה האמצעית, שאינם פשוטים כל כך עד שאין מעם למנותם, אלא יש בהם חשיבות. ולכן נהוג בעולם למנות בני אדם; כמה חיילים יש בצבא, כמה קולות יש במפלגה, וכמה אנשים עובדים בכל מפעל וכדומה. אבל המספר מעמיד כל אחד מהם כ'חלק' ממערכת כללית יותר ולא מעמיד אותו ב'יחודיות' מצד עצמו.

אמנם עם ישראל שייך לדרגה הגבוהה, שהוא כל כך חשוב עד שאינו שייך למספר, וכמו שנאמר 'זהו מספר בני ישראל בחול הים אשר לא ימד ולא ייספר' וכמו שהובטח לאברהם אבינו ויעקב אבינו שזרעם יהיה ככוכבי השמים וכעפר הארץ שאי אפשר למנותם. והמעט הוא משום שכל אחד מישראל הוא 'חלק אלוך ממעל', ולא שייך לומר שהוא 'חלק' ממשוהו, אלא הוא הוא הדבר בעצמו.

ישראל – למעלה מהמניין

ולכן, בעצם אסור למנות את ישראל, כי כזה הוא ממועיט אותם מהשיבותם, ומעמיד אותם כאילו הם 'עוד' משהו מתוך הדברים שישנם בעולם, ו'עוד' עם מתוך כל כך הרבה אומות שיש בעולם. ובמצב כזה, עלול לשלוט בהם הכללים של העולם, וכוחות הקטרוג והטבע ששולט בעולם, כי הרי הם בסך-הכל חלק מהעולם. ויותר מכך, אם הם חלק מהעולם – הרי הם החלק המועט והקטן שיש בעולם, כי מצד המספר אינם אלא מעט, ושאר אומות העולם הם רוב גדול לנגדם ומכילים אותם ברוב.

אמנם כל זה כשהם באמת נמצאים בגדלותם, ושייכים אל הדרגה הגבוהה שלהם, שהם חלק 'אלוך ממעל', ואזי עם ישראל ככלל וכל אחד בפרט – גבוה הרבה יותר מהמושג 'מספר' שהוא מוגבל וטבעי, והוא שייך למצב רוחני שלא שייך בו מספר וגבול. אבל כאשר נפלו ממדרגתם, ופגמו בהטאים המורים שהפילו אותם בהכרח לתוך העולם הגשמי והטבעי, בפרט בחטא העגל והמרגלים שניתקו אותם משרשם – כעת הם ממילא נמצאים במצב של 'גבול' ו'מספר'.

ולכן כעת הדרך לתקן זאת הוא דווקא על ידי המספר, כאשר משתמשים עם ה'מספר' של העולם, ועל ידו בעצמו מגלים איך שהם שייכים למקום אחר לגמרי, הרבה יותר גבוה מהמספר, ולכן המספר שלהם נקרא 'נשיאת ראש' – החיפך מהמספר של העולם. כי המספר של העולם 'מוריד' את הראש, והופך את ה'נספר' לחלק ממערכת אחרת, שבתוכו הוא אינו אלא 'פרט' קטן, אבל המספר הזה 'מרים' את הראש, ומגלה מי הוא באמת ה'נספר' הזה, הרבה יותר ממה שהיה נראה קודם המספר. הכיצד?

צירוף הבתים

יש מספר 'אקראי', ויש מספר של 'אחדות'. על זרעו של עשיו נאמר בפסוק 'זאת כל נפשות ביתו, בלשון רבים אף שמדובר בששה אנשים בלבד, ואילו על זרעו של יעקב נאמר 'שבעים נפש' בלשון יחיד אף שמדובר בשבעים, כי זרעו של עשיו גם אם במקרה הם מתאחדים לפעולה מסוימת – הם אינם 'מאוחדים' בתוכם, ואילו זרעו של יעקב, גם אם בפועל הם נחלקים לשנים עשרה שבטים וכל אחד הולך בדרכו, אבל הם 'מאוחדים' בתוכם.

וכשיש מספר של כמה פרטים 'מאוחדים' ביניהם – המספר הופך אותם להיות הרבה הרבה יותר ממה שהם לכאורה. ועניין זה נקרא 'צירוף הבתים'. יסוד העניין מבואר בספר 'יצירה' שתי אבנים – בונות שתי בתים, שלשה – בונות ששה בתים, ארבעה – עשרים וארבעה בתים, חמשה – מאה ועשרים, ששה – שבע מאות ועשרים, וכן לעולם. 'האבנים' הם אותיות, וכשמצרפים

אותיות יחד, יכולים לצרף אותם בכמה וכמה אופנים, ולעשות מהם כמה מיני 'צירופים', על פי הסדר הנ"ל.

האבנים האלו מרמזים על נפשות, שכשהם מתחברים יחד, נעשה מהם צירופים שונים שכל אחד מהם בונה 'בית'. והחילוק בין בית שהוא 'רשות היחיד' לבין הרחוב שהוא 'רשות הרבים' הוא – שברשות היחיד האדם הוא 'בעל הבית', והוא שמור מכל מה שנמצא בחוץ, כל המזיקים וכל כוחות הטבע, הקור והחום, הגשמים והרוחות, בעלי חיים ואנשים רעים. ואילו ברשות הרבים, האדם חשוף לכל מרעין כישוף. וכן הוא גם ברוחניות, שכשיש לאדם 'בית' הוא מוגן ושמור מכל כוחות הרע, והוא בעל הבית על עצמו, וכשאינו לו בית – הוא חשוף לכל היצרים הרעים ולכל רוח מציזה ושאונה מציזה.

והנה, לעם ישראל יש 'בית', והוא בית המקדש. ושם הוא מקום שיכולים לברוח לתוכו ולהינצל מכל כוחות הטבע והרע בגשמיים וברוחניים. אמנם כשנחרב בית המקדש נאמר 'תשתפכנה אבני קודש בראש כל הוצות', כלומר שיש הרבה נפשות שאין להם 'בית', והם מתגלגלים ברשות הרבים, וכל רע שיש בעולם שולט עליהם. והדברים ברורים ומוכרים מאד רח"ל. ולכן צריך לבנות להם 'בתים', שיהיה להם אפשרות להיכנס לתוכו, ולהיות מוגנים מכל זה, וזה נעשה על ידי צירופי הנפשות שנקראים 'אבנים', וכשהם מצטרפים יחד – נבנה מהם 'בתים'.

מהצית השקל

כמה 'בתים' נבנה מהם? אם יש אדם אחד, הוא בסך הכל כמו אבן אחת. שתי אנשים – כמו שתי אבנים. אבל מכאן והלאה – כל אחד שנוסף 'מכפיל' את מניין האבנים, כי משלשה אבנים אפשר לעשות 'שש' צירופים, ומארבעה – עשרים וארבעה צירופים, מחמשה – מאה ועשרים, מעשרה – שלש וחצי מליון. ומעשרים – מספר שאי אפשר כמעט לכתוב אותו, וכן הלאה.

נמצא שכשמונים את ישראל, המספר הזה אינו מספר של 'יחידים', אלא מספר של 'אבנים' שמצטרפים יחד, וככל שהמניין גדול יותר – מספר הצירופים 'מכפיל' עצמו בצירופים עצומים שאי אפשר לתאר. ונמצא שדווקא על ידי שסופרים את ישראל – מגלים כמה כוחם גדול, הרבה יותר מכל מספר אחר שיש בעולם, ואם יש בהם 'ששים ריבוא' – הם מגיעים למניין צירופים גדול כזה, שכל שאר אומות העולם בטלים ברוב וכמעט אין להם מציאות.

ולכן נצטוו לתת דווקא 'מהצית' השקל, באוהרה חמורה שהעשיר לא ירבה והדל לא ימעוט. כי 'מהצית' מורה שהוא 'חלק' ממטרה גדולה יותר, ולגבי המטרה – אין שום מעלה ותוספת כמה שהעשיר ירבה, כי ה'צירוף' שלו שווה הרבה הרבה יותר מכל מה שיכול להוסיף בעצמו. ומהשקלים האלו נעשו האדנים, שהם היסוד שעליהם עומד ה'בית' אליו יאספו את כל הנפשות, הקרובים והרחוקים.

וזה היה הדבר שמשוה התקשה בו, כיצד על ידי המניין שהוא מסוכן יהיה תיקון וישועה על נפילתם. והראה לו מטבע של אש, כלומר שעל ידי המספר הזה, יתגלה כוחם באמת, שהם הרבה יותר מוחכה הגשמי של המטבע, כי על ידי המטבע שלהם נעשה כח רוחני שבונה בתים קדושים עבור כל הנשמות.

זכורות שיעורים ובתי-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפרטים
בני ברק	'תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת חניכי הישיבות ב"ב	יום שני בשעה: 7:40 בערב	0548487317
בני ברק קרית הרצוג	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק קרית הרצוג	שיעור התחזקות	נושא בפרישה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד לקוטי ביהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קרית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות שיעורים מלווה מלכה ועוד	ר"ח מסילת יוסף 34 (מאחורי 'בר כל')	

בשורה טובה תדשן עצם!!! אי"ה בקרב בית מדרש חדש למקורבים בבני-ברק!!!

עזרו לנו להגדיל את ההפצה!
ע"י תרומה במכשיר 'קהילות' חפשו: 'עלמא' דאורייתא' תרמו וכתבו: 'עבור' 'המקורבים' תזכו למצוות!

השיעורים הקבועים לשבת בי תשא ולשבוע ידקהל						
יום	חודש אדר א'	הדף היומי מסכת חולין	משנה ברורה עמוד היומי 'דרשה'	ליקוטי מוהר"ן ח"ב	ליקוטי הלכות חלק 1	העמוד היומי בזה"ק זוהר חדש
ז	יח	פח	חזרה	לא:	לא	פ.
א	יט	פט	שנה, יא	לב.	לב	פ:
ב	כ	צ	שנה, יב-יד	לב:	לג	פא.
ג	כא	צא	שנט	לג.	לד	פא:
ד	כב	צב	שש, א-ב	לג:	לה	פב.
ה	כג	צג	שש, ג	לד.	לו	פב:
ו	כד	צד	חזרה	לד:	לז	פג.

התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ב.

התורה הנלמדת: ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ב'.

שמן המשחה

אבל שלימות קדושת המשכן הוא רק ע"י שמשחה הקימו והמשיך את בחי' הרוח היים מנוקבא דפרדשקא, ואולי זהו בחי' שמן המשחה שהיה צריך לקדש בו את המשכן ואת כל כליו, זה בחי' המשכת שורש הקדושה מנוקבא דפרדשקא וע"כ היה זה דייקא ע"י משה שרק הוא יכול לאעלא שייפא בשייפא וכמבואר בפנים.

י"ג מידות של רחמים

הנהגה בכל המושך הפרשה מתבאר עניין תפילת משה לכפר על המא העגל ואז המשיך משה רבינו את הי"ג מידות של רחמים, ובכל זה נתגלה עוצם כח התפילה, ובאמת כל מה שאמר השי"ת למשה שרוצה ללכות את ישראל היה כדי לרמוז לו שיתפלל עליהם וכמבואר בחו"ל (יעו"י ברכות לב ע"א), כי בזה נתגלה עוצם כח התפילה, שדייקא ע"י תפילות ישראל נמתק כל הדין, כי אף שהמתקת הדין היא כחסדו יתברך, מ"מ מוכרח לזה האתערותא דלתתא של תפילותינו, וכמבואר במאמר שדייקא ע"י שניהם יחד תבוא הגאולה, וכך הוא בכל המתקת הדין והמשכת רחמים.

וע"כ ב"ג מידות מתגלה ביותר הבחינה שאין שום תפילה נאבדת, כי זה נכון על כל תפילה ובפרט י"ג מידות שנכרתה עליהם ברית שאינם שבות ריקם (כמבואר ב"ה יז ע"ב), "ברית" דייקא, כי אז נתגלה בחי' הברית עם ישראל, ועיקר עצם מהות הברית כולל את שמיעת התפילות ומה שכל תפילה נשמעת, כי הרי יש ברית בינינו לבין השי"ת.

ובסיום הפרשה מוזכר כי על פי הדברים האלו כרתי עמך ברית, ומבואר בגמ' (גיטין ס ע"ב) שהכוונה לתורה שבכתב שע"ז הוא עיקר הברית שנכרת עם ישראל, וכל זה נאמר דייקא אחר עניין התגלות הי"ג מידות, כי עיקר התפילה היא ע"י התורה וכמבואר במאמר שכל התורה באה ומתלבשת בתוך התפילה, וע"כ גם ב"ג מידות עיקר פעולתם הוא ככה התורה שמתלבש או, ועפ"י מתבאר היטב עניין ההמשך הזה שהוא כריתת הברית על תורה שבעל פה.

וכן כל המשך הפסוקי דזמרה כי טוב זמרה וכו' נדחי ישראל יכנס וכו' הרופא לשבורי לב ומהבש לעצבותם, מגיד דבריו ליעקב הוקיו ומשפטיו לישראל [יעקב וישראל דייקא בחי' משפט וכנ"ל], לבני ישראל עם קרובו וכו' ישמח ישראל בעושי וכו' כי רוצה ד' בעמו וכו', ואח"כ מזכירים קריעת ים סוף ושירת הים ששם נתגלה בהתגלות עצומה מאוד עוצם אהבת השי"ת לישראל ומוקדימים לזה את עניין בחירת אברהם, כי הכל סובב והולך על עניין הברית שהתחילה עם אברהם.

קריאת שמע וברכותיה

אחר כך ממושיכים ועולים שלב נוסף כבירת, בקריאת שמע וברכותיה, ששם הוא עיקר התגלות הברית, הן החלק של האתערותא דלתתא של בחי' ברית, שזה בחי' קבלת עול מלכות שמים, והן חלק ההארה של בחי' ברית שמתגלה בכל הברכות האלו שמתגלה בהם עוצם מעלת ישראל והכיבוטם, ובכללות קרי"ש וברכותיה הוא בחי' סמיכת גאולה לתפילה שהוא בחי' זו של התגלות החסדים שעשה השי"ת עמנו, שהוא בחי' הברית שמביא לעבודת התפילה וכמו שנתבאר לעיל על פי דברי מוהרנ"ת.

על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע

עניין השקלים

עניין השקלים שבתחילת הפרשה מבואר בדברי מוהרנ"ת (הלכות נחלות הלכה ד אות טו) ומבאר בזה ג"כ עניין השקלים ששקל המן, ומבואר בדבריו שהיה לו עוד לכאר ונשכה, וז"ל: שם יעל פן רצה המן, ומה שמו, להתגבר כנגד צדקות ישראל שהם בחינת שקלים. ואמר, ועשרת אלפים כסף אשקול על ידי עשי המלאכה להביא אל גנזי המלך. פי צדקה בחינת תקון המשפט שהוא תקון התפלה והוא רצה להתגבר כנגד זה, כי עקר התגברותו הוא כנגד האמונה הקדושה שהוא עבודת התפלה. פי עקר האמונה תלוי בתפלה שצריכין להאמין שה' יתברך כל יכול והוא מלא רחמים ומתאנה לתפלתן של ישראל ושוטע תפלתם תמיד וכנ"ל. וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה שאמר לו הקדוש ברוך הוא, רשע, כבר קדמו שקליהם לשקליך. תמן תנינן פאָהוד פאָדר משמיעין על השקלים. פי עקר הצדקה הוא בבחינת שקלים, פי מבאר שם בהתורה הצ"ל שצדקה הוא בחינת משפט שעל ידי זה יודעין איך ללחם עם הקרב שיהיה קולע אל השערה ולא יחטא וכו', עין שם, שזהו בחינת שקלים, הינו שהצדקה היא בבחינת שקלים מתקמת שעל ידי צדקה זוכין לבחינת משפט שזהו בחינת שקלים בבחינת משקל שייכלכל דבריו במשפט, דהינו במשקל שיהיה קולע אל השערה ולא יחטא כנ"ל, (ובענין שקלים היה בלפי הרבה לבאר אף לא אסתיע מלתא לכתבו בזמנו ונשפח).

והנה אין איתנו יודע עד מה מה הפסדנו מדברי מוהרנ"ת, אבל עכ"פ בכללות יש להבין שעניין השקלים בפשיטות הוא בחי' תיקון הצדקה, ועי"ז הוא שלימות התפילה, וע"כ בית המקדש שהוא מקום התפילה, עיקר בניינו הוא דייקא ע"י בחי' השקלים, ודייקא ע"י השקלים של כל ישראל יחד, שזה בחי' מחצית השקל שכל אחד הוא רק חצי כמובא, כי העיקר הוא מה שנכללים התפילות של כל ישראל יחד ונבנה מהם המשכן, וזהו בחי' מחצית השקל שמורה על החיבור של כל ישראל יחד שרק עי"ז יכול להיבנות המשכן.

עבודת היופ ||| פנינים על סדר סדר התפילה

המושך פסוקי דזמרה

ואחר כך כל המשך פסוקי דזמרה הכל סובב והולך על עוצם חסד הכורא יתברך ועוצם אהבתו לישראל ושהוא שומע תפילתם, וכמו שאומרים בברוך שאמר המהולל בפה עמו משובה ומפואר בלשון חסידיו ועבדיו וכו' נהלך ד' אלקינו וכו', ואח"כ מזמור לתודה הריעו לד' כל הארץ וכו' דעו כי ד' עמו וצאן מרעיתו וכו' בואו שערינו בתודה וכו', כי יעקב בחר לו קה ישראל לסגולתו, כי לא ימוש ד' עמו וכו'.

ובפרט תהלה לדוד שכולו סובב והולך על עוצם חסדי השי"ת עמנו, שאומרים בכל יום אברכך וכו' גדול ד' וכו' דור לדור ישבח מעשיך וכו' זכר רב טובך וכו' וגדל חסד, טוב ד' לכל וכו' פותח את ידיך וכו', ומדגישים עניין קבלת התפילות שהשי"ת שומע כל תפילה ואין שום תפילה שאינה נשמעת, רק קרוב ד' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת וכו' ואת שועתם ישמע וכו'.

ואחר כך מזכירים אשרי שא-ל יעקב בעזרו, יעקב דייקא שהוא בחי' משפט, כי ע"י בחי' משפט זוכים לבחי' ברית שע"י זוכים להתפלל וכמבואר בפנים.

וקרי"ש עצמה הוא עיקר בחי' הברית, בבחי' קבלת עול מלכות שמים, וזוהו יש שני בחינות, שמע וברוך שם, שמע הוא בחי' שלימות התיקון בחסדו יתברך, בחי' ד' אחד, אין עוד מלבדו, שהוא גומר הכל כרצונו, וברוך שם הוא בחי' יהודא תתאה שהוא בחי' האתערותא דלתתא לגלות כבוד ה' בכל מקום, ולבנות בחי' המשכן ע"י תפילתנו [כי שלמות בחי' ברית הוא בשני בחינות הנ"ל, התפילות מצידנו, וגמר הגאולה בחסדו יתברך וכמבואר במאמר], ושלימות בחי' ברית מתגלה באריכות ג' ברכות קרי"ש שזה בחי' סמיכת גאולה לתפילה וכנ"ל.

אמת ויציב כולל שניהם יחד

שנוכה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים, ולהתקרב להשי"ת באמת, שכ"ז הוא בחי' האתערותא דלתתא שלנו בבחי' ברית, מה שאנו הפצים ומשתוקקים להתקרב להשי"ת ומוזכרים בזה ג"כ אהבת השי"ת אלינו כי כל בחינה כלולה מכל הבחינות, אבל עיקר יסוד הברכה הוא הבקשה שלנו שזה בחי' האתערותא דלתתא של בחי' הברית, וגם האהבה שמוזכרים היא בהקשר לברית עם האבות שבבחי' מסויימת הוא בחי' אתערותא דלתתא שלהם לעבוד את השי"ת, וגם שהאהבה הזו של השי"ת אלינו מעוררת אותנו בחזרה לאהבתו, אבל עכ"פ יסוד הברכה הוא הבקשה והרצון להתקרבות, נמצא שברכה זו היא בחי' שמירת הברית, בחי' האתערותא דלתתא של בחי' ברית.

ג' ברכות קריאת שמע כנגד ג' בחינות ברית

וייתכן לומר שג' הברכות של קרי"ש הם כנגד ג' הבחינות של ברית, בחינה אחת הוא האתערותא דלתתא שלנו להתקרב להשי"ת [בחי' שמירת הברית], והבחינה השניה היא התגלות החדש של השי"ת עמנו [בחי' הארת הברית, ושניהם הם כנגד המבואר במאמר שמצד אחד צריכים אנו לחסדו וכלי זה לא תוכל הגאולה לבוא, ומצד שני הגאולה מוכרחת לבוא ע"י תפילותינו שזה בחי' האתערותא דלתתא], והבחינה השלישית היא שניהם יחד שזה שלימות בחי' ברית, בחי' משפט שהוא עמודא דאמצעייתא שכולל שניהם יחד.

יוצר אור בחי' התגלות חסדו יתברך

וכנגד זה הם ג' ברכות קריאת שמע, כי ברכת יוצר אור הוא בחי' התגלות החדש, ועל כן כל ברכה זו הוא על התגלות חסדו יתברך, המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים ובטובו מחדש וכו', וכן סיום הברכה כי הוא לבדו וכו' עושה חדשות וכו' זורע צדקות מצמיח ישועות, הכל טוב סביב חסדו יתברך, וכל אמצע הברכה טוב על קדושת המלאכים, כי ברכה זו היא בחי' האתערותא דלעילא, שזהו בחי' עבודת המלאכים, בבחי' אתערותא דלעילא [ועבודתם נמשכת מהאתערותא דלתתא שלנו, כי אינם יכולים להקדיש רק אחר שישראל הקדישו וכמובא בחז"ל, כי זה בחי' שלמות העבודה שנשלמת בחסדו יתברך, שזה משלים את מה שהתחלנו באתערותא דלתתא שלנו, שזה בחי' מה שהצדיקים מתקנים ומשלימים את עבודתנו, שהוא ג"כ בחי' חסדו יתברך שמשלים את עבודתנו, וכלפינו הוא אותו בחינה שהגאולה תבוא בחסדו יתברך ודו"ק], נמצא שברכת יוצר אור הוא בחי' התגלות החדש, שהוא בחי' הארת הברית.

אהבה רבה בחי' האתערותא דלתתא שלנו

וברכת אהבה רבה הוא כנגד בחי' שמירת הברית, בחי' האתערותא דלתתא שלנו בבחי' הברית, שזה בחי' שמירת הברית, ועל כן אנו מבקשים

וברכת אמת ויציב שהיא ברכת הגאולה כוללת שניהם יחד ממש, כי מצד אחד עניינה קבלת עול מלכות ששמים שלנו, בחי' אמת ויציב ונכון וכו' הדבר הזה עלינו, אלקי עולם מלכנו וכו' ודבריו חיים וקיימים וכו', על אבותינו ועלינו, על בנינו ועל דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך וכו', אמת ואמונה חק ולא יעבור וכו', וכן אשרי איש שישמע למצוותיך וכו', ולעומת זאת עניינה התגלות אהבת השי"ת אלינו ביציאת מצרים וקריעת ים סוף, שזה עיקר החלק השני של הברכה, וזה שלימות בחי' הברית שכולל את שני הצדדים יחד, ועל כן זהו עיקר ההכנה לתפילה בבחי' סמיכת גאולה לתפילה וואמנם אף שעניינה היא גאולה שקודם התפילה, בכל זאת בסוף ברכת הגאולה מסיימים גם בתפילה, צור ישראל קומה בעזרת ישראל וכו', כי כל בחינה כלולה מכל הבחינות, ועל כן גם בתוך הגאולה עצמה כיון שנתעורר בחי' ברית, מתעורר האמונה בתפילה ועל כן מיד מתפללים, אבל בכללות עיקר עניינה לעורר את האמונה כלפי התפילה שמתפללים אחר כך בשמו"ע].

ג' פרשיות קריאת שמע הם ג"כ ג' בחינות אלו

וכמו כן ג' בחינות אלו הם בג' הפרשיות שבקריאת שמע, כי פר' ואהבת הוא בחי' האתערותא דלתתא שלנו, ולכן כולו מדבר עלינו, ואהבת וכו' בכל לבבך ובכל נפשך וכו' וכן כל הפרשה, והיה אם שמוע עיקר עניינה כלפי הברית שלמעלה, שאם נשמע אל המצוות, יהיה לנו סיוע מלמעלה ונתתני מטר ארצכם וכו', ואם לא, יהיה עונש [לא יהיה מטר וכו'], כ"ז הוא בעיקר כלפי בחי' הברית שלמעלה, ופר' ציצית כולל את שניהם, כי מוזכר יציאת מצרים שהיא בחי' האתערותא דלעילא, וזה ההדגשה אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים, ולעומת זאת מוזכרת מצוות ציצית שעניינה הברית מלמטה, לזכור את כל המצוות ולעשותם, נמצא שג' הפרשיות של קרי"ש שהם כנגד ג' הברכות של קרי"ש [וכמובא], הם כנגד ג' בחי' ברית, וביחד הם מרכיבים את שלימות בחי' הגאולה הקודמת לתפילה שהוא בחי' הברית שמביא לתפילה.

קו' זניכי הישיבות - ברסלב' בני התורה המקורבים

לאורו של רביה"ק בווה"ר' מברסלב זיע"א

077-31-40-331

שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת הגליון הנפלא 'הקבצו'.
שלוחה: 3	לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים.
שלוחה: 4	1 - שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 - להשאת הודעה למאזינים. 3 - לשלוחות 'הליכה עם תורה' - 'חברות תמימי דרך'. 4 - למענה וייעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 - פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. הרב שרגא זילברמן: 2 - שיעורים בליקו"מ. 3 - שו"ת ברסלב. 4/5 - שיעורים מכלל משפיעי אנ"ש. 6 - שיחות ומכתבי מוהרא"ש. 7 - הזוה"ק בלשה"ק. 8 - דברי גדולי ישראל במעלת לימוד עמוד היומי בזה"ק.
שלוחה: 7	1 - שיעורים ברחבי הארץ. 3 - חברות ברחבי הארץ. 2 - להשאת הודעה לביקוש שיעור או חברותא.
שלוחה: 8	1 - קוי תוכן נוספים (מרבזיית: ברסלב) פנימיות התורה \ האמונה. 2 - שירי ברסלב. 3/4 - שירים כלליים. 5 - שירי 'דרשו'. 6 - תיקון הכללי בניגון.
שלוחה: 9	1 - שידור חי.
שלוחה: 0	0 - הודעות קבועות ונחוצות.

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון האימייל, למוקדי

ההפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 077-31-40-331

והשאירו הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל:

E0773140331@GMAIL.COM

* * *

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי 'קהילות'

בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318

(בכל האופנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך

המל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72

על סך התרומה, ושהיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

* * *

נשמח לקבל כל חומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום

שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדויום,

ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות

באי-פרסום שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות),

בהצלחה!!

**מעמדו של רבינו נחמן מברסלב בעיני גדולי דורו
וגדולי הדורות הבאים**

אני שומע ממה שסיפרת לי עד עכשיו שרבי נחמן מברסלב היה באמת צדיק אמיתי ומיוחד, מענין אותי לדעת כיצד העריכו אותו גדולי דורו, משום מה נוצר אצלי רושם שלא כל כך החשיבו אותו.

יש בזה נקודת אמת שרבינו ודרכו לא קיבלו בעולם את המעמד הראוי להם לפי ערכם¹, ועל זאת עוד נתעכב להלן בהרחבה, אבל עדיין זה רחוק מאד מהרושם שאתה מציג שגדולי ישראל בדורו ובדורות הבאים לא העריכו אותו. האמת היא שרבים מגדולי דורו שהכירו אותו או שמעו את שמעו העריכו אותו מאד והפליגו בשבחו בצורה יוצאת דופן.

די להציץ בחמשת ההסכמות שניתנו לספר ליקוטי מוהר"ן כדי לראות באיזו הערכה התייחסו לרבינו ולספרו.

הרה"ק רבי יעקב יצחק מלובלין המכונה 'החווה מלובלין' שהיה מגדולי הצדיקים המפורסמים באותו דור כתב:

'הנה יד כתובה אלי באצבע אלקים חרות, אשר שלח אלי חד מן קאמייא, הלא הוא מחותני חביבי וידידי הרב המאור הגדול איש קדוש מופת הדור נ"י פ"ה ע"ה מו"ה נחמן נ"י, ליקוטים המלאים לה אמיר מלא וגדוש ביראת אלקים בדברים מושכלים שכל אלקים. ועיינתי בהם על נכון, והנה מאד ישרו בעיני דברים נכבדים כאלו ולית דין צריך בושש, כי הדברים מאליהם יעידון ויגידון דבר אמת לאמיתו לפי עניינו ודברי אלקים חיים, והנה האי גברא רבא לא צריך לדידי ולא לדכוותי...'

שים לב להפלגת התארים של החווה מלובלין לאברך כבן שלושים וחמש (ההסכמה ניתנה בטבת תקס"ח), 'חד מן קאמייא', 'המאור הגדול', 'איש קדוש מופת הדור', 'גברא רבה'.

ובהסכמתו של הרה"ק רבי ישראל מקוזניץ המכונה המגיד מקאזניץ מחבר ספר 'עבודת ישראל', שהיה גם הוא מגדולי הצדיקים המפורסמים באותו דור, הוא כותב:

'לכו חזו מפעלות אלקים אשר פעל ועשה איש חי רב פעלים מקבציאל שקיבץ על ידו זקוקין דנורא ובעורין דאשא, אשר לקט במאמרים אומר לגלגולת איהו יאה וגולתיה יאה, ליקוטי אמרים דברים נפלאים ונורא הוא סביבו, ששלח אלי חד מן ידידי ה"ה הרב המאור הגדול בנן של קדושים מופת הדור גדול מרבן שמו נודע בשערים מו"ה נחמן נ"י, נכד לרבינו הק' בעש"ט זללה"ה, אשר רוצה להעלותו על מזבח הדפוס להוציא לאור תעלומות חכמה. וראיתי בהם דברים ערבים נעימים וחודדים עמוקים מאד איש לפי ערכו. ומה נכבד היום אשר יצאו לאור דברים כאלו אשר להם דומיה תהלה. והנני מן המסכימים להעלות על הדפוס דברים יקרים מפז ומפנינים, וראויים להכניסם לפני ולפנים'.

¹ וכבר אמר רבינו (שיחות הר"ן אות קצה) בשנת תק"ע (שנה קודם פטירתו) 'כי מתהלה היה קשה לי קצת מפני מה יהיה כך, דהיינו שאין לנו שום השיבות בעולם. אבל עכשיו וכו' שוב אינו קשה לי כלל' ('שום השיבות' הכוונה ביחס לחשיבות שהיתה ראויה לו לפי ערכו, אבל בודאי היה נחשב לאחד מצדיקי הדור, כמו שיוכא להלן).

והג"ר אברהם חיים אב"ד זלאטשוב מחבר ספר אורה לחיים כותב בהסכמתו:

'הנה קבלתי מכתב אדם גדול בענקים, ואדמהו ואכנהו ולא ידעתי, ה"ה הרב הגדול בוצינא קדישא מופת הדור נ"י פ"ה ק"ש, החסיד המפורסם בנן של קדושים מחו' מוהר"ר נחמן נ"י, ובקש שאסכים על הדפסת ספרו הקדוש, וראיתי בו, ובמעט דבש שהטעמתי האירו עיני וראיתי שאין צריך להסכמותי, ובפרט שכבר הסכימו גדולי הדור גאוני זמנינו, אך אין מסרבין לגדול ובאתי כיהודא ועוד לקרא'...

והג"ר מאיר אב"ד ור"מ ומו"ץ בק"ק בראד כותב:

'הנה יד שלוחה אלי מן חד מבני חבריא ה"ה הרב המופלא ומופלג בתורה ובחסידות המפורסם מוהר"ר נחמן נ"י, הגדול בשם טוב גידולי הקודש זרע קודש מחצבתו, נכד לה"ה הרב המפורסם בתורה ובחסידות ידיו רב לו בעשר ידות, בוצינא קדישא חסידא ופרישא קדוש יאמר לו כל רז לא אנם ליה, מו"ה ישראל בעש"ט ז"ל, והרב מוהר"ר נחמן הולך בעקבות אבותיו הקדושים ועשה חיבור לטהרה על דברי מאמרים אשר בש"ס שהמה סתומים וצריכים לדורשם, ואף שלא היה לי פנאי לעיין עליו אך אפס קצהו ראיתי שהרב הנ"ל טרה ביגיעה רבה לפענח כל נעלמים ועל מה אדניו הוטבעו חיכו ממתקים מה מתוק מדבש היוצא מהאר"י קדוש יאמר לו רבינו האר"י ז"ל, ולזאת נמניתי במנין הראוי שכבר קדמוני הרבנים מובהקים גדולי זמנינו להביא החיבור של הרב מוהר"ן לבית הדפוס'...

והג"ר אפרים זלמן מרגליות מבראד בעל שו"ת בית אפרים וספר פרי תבואה ועוד, כתב בהסכמתו:

'שמוע שמעתי אפרים זה ימים כביר קל זיע סגיא דמשבחין ביה בדרב נחמן דאדם גדול הוא בתורה ובחסידות, איש קדוש מבין חידות, יודע תעלומות חכמה ושושן סודות, מפענח נעלמים ומגלה רזים במקרא תלמוד ואגדות, ירושה היא לו מאבותיו אבות מכלל דאיכא תולדות, שכן יונק מגידולי הקודש הוטר מגזע האלקי המפורסם הבעש"ט זללה"ה איש חמודות, וזרעו לברכה זרע קודש שמם ומעשיהם עליהם מעידות, כי האנשים אנשי מידות, מושכים הלבבות בחבלי מוסר השכל משמחי לב ומאירות עינים וכושל ברכים יקומו ועל רגליו מעמידות. ונפק מבנייהו אינא רברבא ותקיפא ורב נחמן חסידא שמיה וכו', והצצתי ראשי פרקים כמוציץ מן החרכים, ומצאתי בהם דברים של טעם. לחם סתרים ינעם, וכל מה שבתוכו מצטרף לקודש, ונשאתי את ידי להיות מסכים הולך על דברת גדולי הדור אשר קדמוני'.

חמשת ההסכמות הללו לא היו היחידות, רבי נתן כותב בהקדמת הליקוטי מוהר"ן שניתנו עוד הסכמות מגדולי גאוני וחסידיו הדור, אלא שרבינו לא רצה להדפיסם בהוצאה הראשונה, ואחר כך נאבדו, ונשארו בידי רבי נתן רק חמשת ההסכמות הנ"ל.

כמו כן היו לרבינו קשרי ידידות עם רבים מגדולי הצדיקים בימיו, ורבי נתן מספר² כי בשעה שהסבא משפולי עורר את המחלוקת כנגד רבינו רצה להביא אגרות מהצדיקים המפורסמים שבדור כנגדו, אולם נעשה

² חיי מוהר"ן קכב.

דברים נפלאים ואמתיים ופותחים שער לכל דופקי בתשובה, ומדריכים את האדם בדרך ישרה. לכד במדינתנו רכו המחלוקת מחמת דברי הכל שיצא מפי החולק הגדול עליו זכרונו לברכה' וכו' (הסבא משפולי).

גדולי יודוע" אלבום הבכורה של האמן והיוצר ר' מרדכי גוטליב

האלבום יוצא בשעה טובה ומוצלחת, לאחר עבודה מאומצת בשלושת השנים האחרונות וכעת אפשר לברך על אלבום איכותי ומושקע המכיל 11 שירים, יהלומים יקרי ערך, טהורים וזכים, שמעובדים היטב לטובת קהל שוחרי המוזיקה היהודית האותנטית. השירים נקיים מכל שמץ ורכב עכשווי, ויודעי דבר שנהשפו לאלבום, טוענים כי השירים הודרים הישר אל נימי הלב.

באלבום לקחו חלק מיטב המעבדים ביניהם יהודה גלילי, יואלי דיקמן, אלי לאופר, מוישי רומ, איצי ברי וואלי קליין, בני לאופר, יחד עם מקהלת "שירה" ועיבודים של המנצח הנודע ר' הרשל בריסק, מקהלת הילדים "אידיש נחת", ואמן הכינור ר' גדי פוגאטש. על המיקסים הופקדו חיים גוטסמן, ואלי לישנינסקי.

ר' מרדכי גוטליב נודע בזכות הקליפים היהודיים של השירים שלו, שהושרו וצולמו בצוותא בקומויץ עם חברים, וכעת עם סיום העבודה על האלבום, הוא עומד בתחילתו של מסע מוזיקאלי מרתק לשטעמל הישן, למחוזות הכיסופים הערגה והגעגוע, למוזיקה יהודית אותנטית.

זאבי פריד שהפיק את האלבום מתכנן בימים אלו תוכניות מוזיקליות יהודיות עם ר' מרדכי גוטליב, לאור הביקוש שנוצר מאז פרסום הקליפים, וכעת עם הופעת האלבום החדש לקהל הרחב.

הדיסק זמין לרכישה בכל חנויות המוסיקה והיודאיקה, ומופץ על ידי חברת ניגון מיוזיק בארץ ובעולם.

(מקור: ברסלב גלובל)

ניתן להאזין לתקציר מיוחד מתוך שירי האלבום,

וכן לשירים שפורסמו מתוך האלבום

בקו 'המקורבים': 077-22-639-41 בשלוחה: 82,

האזנה עריבה!

בדיוק להיפך, 'כי הגיעו אגרות מכל המפורסמים לרבינו הקדוש זכרונו לברכה, וכלם החזיקו ידם עם רבינו זכרונו לברכה באהבה רבה מאד, וכתבו מרורות להזקן הנ"ל. היינו הרב הגאון החסיד רבי לוי יצחק מברדיטשוב, והרב החסיד רבי גדליה מליניץ, והרב הקדוש דודו רבי ברוך זכרונו לברכה, והרב החסיד רבי זאב מטשארניאוסטרע, והרב הקדוש מורנו רבי אברהם קאליסקער מארץ ישראל, ומחותנו רבי ליבוש מוואלטישיסק, ומחותנו רבי אברהם דב מחמעלניק, כולם כתבו אגרות בכבוד גדול ובאהבה עצומה לרבינו זכרונו לברכה'.

וידוע שרבי לוי יצחק מברדיטשוב החשיב מאד מאד את רבינו ותלמידיו, והתבטא עליהם בהערכה מופלגת קבל עם ועדה³. וסיפר רבי שמואל יצחק מטשערין שפעם אחת נסע יחד עם הרב מברדיטשוב בעגלה, ואמר לו הרב: 'תאמין לי, אם הייתי יודע שהעולם ישמעו בקולי, אז הייתי צועק בקול גדול מסוף העולם ועד סופו, שכל מי שרוצה להיות איש כשר וצדיק ועובד השם באמת, יהיה זהיר וזריז להתקרב להרב הקדוש רבי נחמן מברסלב, אך ידעתי נאמנה כי לא די לי שלא ישמעו בקולי, אף גם יתעורר על ידי זה מחלוקת גדול גם עלי. ואולי יש אחד שמהרהר בתשובה על ידי, ואפסיד גם את זאת, על כן אני מוכרח לשתוק בענין זה'.

ובהזדמנות אחרת התבטא רבי לוי יצחק על מעלת המקורבים לרבינו: 'איפה שאני נוסע ומסתובב, אני רואה שאיפה שיש איזה טוב - הוא [רבינו] כבר הטף זאת'⁴.

ובחזרתו מארץ ישראל ביקר רבינו אצל הרב"ק רבי יצחק מנעסכין, תלמידו של המגיד מזלאטשוב, והרב מנעסכין נהג בו כבוד גדול וליווהו כשיצא מביתו אף שהיה חולה והלש מאד, וכאשר חזר לביתו אמר: 'אלמלא לא באתי לעולם אלא בכדי שרבי נחמן יפסיע על המפתן שלי, דיי'⁵.

ורבי נתן תלמידו כותב במכתבו הידוע לרב מסאווראן⁶: 'זה' אלקים אמת יודע כי דיברתי עם גדולי קדושי ישראל צדיקי יסודי עולם זכותם יגן עלינו. עם כולם דברתי הרבה גם אחר שזכותי להתקרב לאדוננו מורנו ורבנו המובהק הרב הקדוש מוהר"ן זכר צדיק לברכה. וכולם קירבו אותי באהבה רבה ובחיבה יתירה. ובפרט הרב הקדוש והנורא מברדיטשוב, ואחריו הרב הקדוש מחמעלניק, והרב הקדוש מורנו הרב שלום מפאריבישטש זכר צדיקים לברכה, ושאר גדולי עולם, אצל כולם הייתי מתאבק בעפר רגליהם קודם שנתקרבתי אל אדוננו מורנו ורבינו המובהק זכר צדיק לברכה, ואחר כך. ואהבתם גברה עלי אחר כך ביותר, מחמת שראו שנשתנתי לטובה יותר לשקוד על דלתי התורה והעבודה ביותר בעזרת השם יתברך, וכולם פרסו בשלומי זכרונו לברכה על ידי'.

ועוד כתב שם: 'ואני עוסק בספריו הקדושים זה יותר משלושים ושתים שנה, וכבר זכיתי להדפיסם כמה פעמים עם הסכמות מגדולי ישראל מחברים מפורסמים גאוני עולם, ונתפשטו בכל ישראל, בפרט במדינות ליטא ורייסן ופולין גדול ובארץ ישראל. וכולם משבחים ואומרים שהם

³ חיי מוהר"ן שלג.

⁴ אבניה ברזל אות כח.

⁵ חיי מוהר"ן קיג.

⁶ עלים לתרופה מכתב קפז.

ניתן לקבל את 'החיזוק היומי' למייל ע"י בקשה בכתובת: yefabian@gmail.com

ניתן לקבל את גליון 'הקבצו' ההודשי במייל ע"י בקשה בכתובת: vhecmu@gmail.com

ניתן לקבל עדכונים בחסידות ע"י 'ברסלב גלובל' בכתובת האימייל:

info@breslevglobal.com